

Música per desxifrar-nos, per Montse Castellà

La cantautora tortosina Montse Castellà reflexiona sobre el poder neurològic de la música

Montse Castellà | Juan Miguel Morales

Diuen que l'última memòria que es perd és la musical, que podem ser vellets i tindre el cap a tres quarts de quinze i alhora taral·lejar una melodia antiga amb precisió. Que el cervell, mentre va perdent connexions, també va recordant cançons i que hi ha persones que potser no saben en quin any viuen, però que s'emocionen amb una partitura que els trasllada dècades enrere, mentre se'ls activen zones i es codifiquen claus de pas dins el crani. Les incògnites i possibilitats de l'art són inescrutables. Un pou sense fons.

Associem la música a moments determinats. Sovint, tornem als llocs i a les persones quan sentim una cançó concreta. Aquella espurna de remembrança fa brollar imatges d'una època, algunes de les quals creïem oblidades, i quan en sec acudixen al nostre conscient -sense ni tan sols saber que el subconscient encara les conservava- nos preguntem què ho fa que desconexim l'existència d'un record fins que no torna a la nostra ment. Si no hagués sonat aquella cançó hauríem fet mai cap al mateix racó de memòria? Quantes giques deu tindre el disc dur del nostre enteniment per a conservar instants durant tants anys i sense tindre la certesa que algun dia seran reclamats?

Podem imaginar que la música deu ser com un botó que el prems i passen coses. Simplement que no sempre sabem on és, lo botonet en qüestió, ni què succeirà quan s'active aquell mecanisme que l'acompanya. Una cançó a la ràdio mos transporta a un amor d'adolescència, a un pis

d'estudiants a Tarragona, a una excursió amb amics, a un viatge, a un desengany. És més, si mentre s'esdevé un d'aquells moments essencials de la vida està sonant una determinada peça, aleshores cada vegada que el retrovisor vital mos porte a aquella escena, la tonada en qüestió mos revindrà a la gola com una glopada. Cançó i esdeveniment aniran sempre junts, de manera indissociable.

El Centre d'Arts Digitals de Barcelona IDEAL va programar una activitat innovadora i necessària, intrigant i lògica. Amb motiu de l'exposició cibernètica sobre Dalí, van fer un concert immersiu en el qual es va podia veure el treball del cervell de **Rafel Plana** mentre tocava el piano. L'artista - compositor de la preciosa banda sonora de la mostra- portava un casc amb sensors que recollien la seua activitat neuronal, que en temps real era projectada a les pantalles gegants que rodejaven el públic. Si dèiem que la música és un botó, pot ser el pensament una imatge mínimament tangible?

Video: https://www.youtube.com/watch?v=VY_VikngLgI

Lo moviment elèctric del cervell dels músics convertit en imatges podria ser allò més semblant a entrar dins el cap d'una persona. Conèixer l'estat emocional de l'intèrpret o compositor és fascinant; tal volta la més acurada aproximació a saber com axons i dendrites estiren la punta dels seus dits i s'abracen en una sinapsi. Així, desxifrar el pensament humà serà, probablement, una d'aquelles tasques ingents que els terrícoles potser mai no acabarem de resoldre. Lo nostre pas pel planeta blau durarà el temps que els astres vulguen però per llarga que siga la nostra humil aventura de viure, lo misteri de capturar la creativitat potser acabarà sent una pregunta inabastable que ens estarem responent tota la vida.